

AKADEMIA ŻYWIENIA W NEFROLOGII

Dieta niskobiałkowa

w przewlekłej chorobie nerek

Przewodnik dla pacjenta

Konsultacja:

dr Paulina Borek, dietetyk kliniczny

Wstęp

Dieta niskobiałkowa jest dietą medyczną zalecaną przez specjalistów w przypadku przewlekłej choroby nerek (PChN) w okresie **przed dializoterapią**. Ograniczenie podaży białka w diecie na tym etapie choroby niesie ze sobą wiele korzyści, a edukacja w zakresie zasad diety jest kluczem do sprawnego wdrożenia jej w praktyce.

W tym przewodniku prezentujemy wskazówki w jaki sposób wprowadzić ją w życie. Przedstawiamy standardowe porcje produktów spożywczych ze zwróceniem szczególnej uwagi na zawartość białka, przykładowy jadłospis oraz propozycje kilku niskobiałkowych przekąsek.

Spis treści

	strona
Zawartość białka w porcji wybranych produktów	4
Zamienniki białkowe w diecie niskobiałkowej	11
Dzienny jadłospis	14
Przekąski niskobiałkowe	20
Żywność medyczna dla chorych z PChN	23

Zawartość białka w porcji wybranych produktów

Mięso i wędliny, ryby

- **piersz z kurczaka**
wielkości ½ wewnętrznej strony dłoni
waga ok. 25 g

- **karkówka**
wielkości ½ wewnętrznej strony dłoni
waga ok. 25 g

- **łosoś**
wielkości ½ wewnętrznej strony dłoni
waga ok. 25 g

- **schab**
wielkości $\frac{1}{2}$ wewnętrznej strony dłoni
waga ok. 25 g

- **dorsz**
wielkości $\frac{1}{2}$ wewnętrznej strony dłoni
waga ok. 30 g

- **parówka z szynki**
waga 40 g, 1 sztuka

10 cm
średnica
talerzyka

5 g
białka

23x36 cm
wymiar deski

- **połudwica sopocka**
waga 24 g, 2 plasterki

- **kielbasa śląska**
waga 30 g, ¼ kielbaski

5 g
białka

10 cm
średnica
talerzyka

5 g
białka

23x36 cm
wymiar deski

- **krakowska sucha**
waga 20 g, 5 plasterków

Nabiał i jaja

- Jogurt naturalny, ½ szklanki (125 g)
- Ser twarogowy półtłusty, 1 plaster = ½ talii kart (25 g)
- Mleko, ½ szklanki (125 g)
- Mozzarella, 2 plasterki z kulki mozzarella (30 g)
- Ser żółty salami, 1 i ½ plasterka (22 g)
- Jajko, 1 małe, rozmiar S

Produkty zbożowe i ziemniaki

- Chleb zwykły, 2 kromki wielkości dłoni z chleba oliwskiego (70 g)
- Makaron suchy np. świderki, ½ szklanki (35 g)
- Kasza sucha np. gryczana, ¼ szklanki (45 g)
- Mąka pszenna, 2 kopiaste łyżki (30 g)
- Ziemniaki, 2 i ½ sztuki średniej wielkości (210 g)
- Płatki owsiane, 4 łyżki (40 g)

Strączki i orzechy

- Fasola czerwona z puszki, około 3 łyżki = mała garść (50 g)
- Soczewica, 1 i ½ łyżki (18 g)
- Orzechy włoskie, 6 sztuk (25 g)
- Pestki słonecznika, 2 łyżki (20 g)
- Masło orzechowe, 2 łyżki (40 g)

Produkty roślinne (wege)

- Mleczko kokosowe z puszki, 1 puszka (250 g)
- Mleko ryżowe z kartonu, 5 szklanek (1440 g)
- Wędlina wege, 12 plasterków (120 g)
- Tofu, 2 plastry z kostki tofu (50 g)
- Hummus (pasta z ciecierzycy), 5 łyżek (75 g)

Zawartość białka w standardowych porcjach

Udko z kurczaka, 160 g

Dzwonko z łososia, 100 g

23 cm
średnica
talerzyka

Kotlet schabowy
w panierce, 150 g

Karkówka z grilla, 150 g
porcja wielkości dłoni

18 cm
średnica
talerzyka

Zamienniki białkowe w diecie niskobiałkowej

16 g
białka

Mięso wołowe mielone

½ szklanki

139 mg
potasu

120 mg
fosforu

248 mg
sodu

0 g
błonniku

8 g
białka

Soczewica

½ szklanki

331 mg
potasu

161 mg*
fosforu

178 mg*
sodu

7 g
błonniku

7,2 g
białka

Jogurt naturalny

kubeczek 150 g

232 mg
potasu

143 mg
fosforu

70 mg
sodu

0 g
błonniku

1,4 g
białka

Jogurt roślinny kokosowy

kubeczek 150 g

420 mg
potasu

50 mg*
fosforu

150 mg
sodu

0,6 g
błonniku

20 g
białka

Pierś kurczaka

kawałek 100 g

385 mg
potasu

240 mg
fosforu

55 mg
sodu

0 g
błonniku

3 g
białka

Tofu

kawałek 100 g

213 mg
potasu

60 mg*
fosforu

9 mg
sodu

0,5 g
błonniku

21 g
białka

Sernik

kawałek 150 g

340 mg
potasu

270 mg
fosforu

130 mg
sodu

0,7 g
błonniku

10 g
białka

Jagodzianka

1 sztuka 150 g

174 mg
potasu

115 mg*
fosforu

205 mg
sodu

3 g
błonniku

Przykładowy jadłospis

Przedstawiamy przykładowy dzienny jadłospis o całkowitej wartości energetycznej 2000 kcal oraz zawartości 40 g białka łącznie we wszystkich posiłkach.

Śniadanie

- 50 g Bułka pszenna zwykła (kajzerka, 1 szt.)
- 10 g Masło ekstra (2 łyżeczki)
- 20 g Kiełbasa krakowska, sucha (5 plasterków)
- 30 g Sałata (kilka listków)
- 70 g Ogórek (1/3 sztuki szklarniowy)
- 15 g Oliwa z oliwek (1 pełna łyżka)
- 200 g Herbatka owocowa (1 szklanka)
- 40 g Konfitury z pomarańczy/truskawek/malin (2 łyżki)
- 90 g Jabłko

500
kcal

10 g
białka

430 mg
potasu

130 mg
fosforu

450 mg
sodu

Obiad

50 g Marchew*

50 g Burak*

50 g Seler korzeniowy*

75 g Ryż biały

25 g Jogurt naturalny, 2% tłuszczu + czosnek, zioła

36 g Oliwa z oliwek

30 g Łosoś, świeży

* lub inne dowolne warzywa korzeniowe – podwójnie gotowane przed zapieczeniem

700
kcal

14 g
białka

690 mg
potasu

500 mg*
potasu

273 mg
fosforu

273 mg
sodu

* poziom potasu skorygowany o podwójne gotowanie

Przekąska

250 g Kisiel truskawkowy (1 kubek)

50 g Maliny mrożone (garść)

10 g Wafel ryżowy (1 szt.)

300
kcal

3 g
białka

350 mg
potasu

63 mg
fosforu

4 mg
sodu

Kolacja

- 60 g Chleb pszenny tostowy (2 kromki)
- 24 g Oliwa z oliwek (2 łyżeczki)*
- 80 g Pomidor (1/2 szt.)
- 150 g Sok grejfrutowy (3/4 szklnaki)
- 20 g Ser twarogowy półtłusty (1 plaster)
- 7 g Sezamki (1 szt.)

* oliwę można wykorzystać do przygotowania tostu lub sosu do pomidora

500
kcal

11 g
białka

490 mg
potasu

150 mg
fosforu

390 mg
sodu

UWAGA!

POTAS

W celu zmniejszenia ilości potasu w produktach roślinnych możemy zastosować **procedurę podwójnego gotowania**.

Sposób przygotowania:

1. Warzywa kroimy w drobne słupki, zalewamy wodą i moczymy około 60 min.
2. Następnie zagotowujemy i wylewamy wodę.
3. Ugotowany produkt zalewamy świeżą wodą i ponownie gotujemy do pożądanej miękkości.

Taka procedura pozwala na „wypłukanie” do 60% potasu zawartego w warzywach.

FOSFOR

Przyswajalność fosforu zależy od źródła jego pochodzenia. Fosfor pochodzący z produktów zwierzęcych (mięso, nabiał) wchłania się w większym stopniu niż ten ze źródeł roślinnych. Wchłanianie fosforu ze źródeł roślinnych wynosi około 30-40%. Dlatego właśnie spożywanie produktów roślinnych jest zalecane pacjentom z chorobami nerek.

Przekąski niskobiałkowe

Przestawione propozycje przekąsek niskobiałkowych dostarczają ok 200 kcal

8 g
białka

Kisiel z owocami

Szklanka kisielu + szklanka truskawek z kompotu/ świeże

1,5 g
białka

Wafle ryżowe z dżemem

3 łyżeczki dżemu jagodowego
+ 2 wafle ryżowe

1,8 g
białka

Domowe chipsy ziemniaczane

1 duży ziemniak 100 g + 1 i ½ łyżki oleju rzepakowego
+ papryka w proszku

2,5 g
białka

Orzeszki w miodzie i owoc

Orzechy włoskie 3 sztuki
+ 1 łyżka miodu + ¼ jabłka

1,5 g
białka

Koktajl z napoju owsianego z miodem i owocami leśnymi

1 szklanka napoju owsianego
+ garść owoców leśnych
+ 1 łyżka miodu

Notatki

Żywność medyczna dla chorych z PChN

Fresubin Renal

Fresubin® RENAL został opracowany zgodnie z międzynarodowymi wytycznymi Kidney Disease Outcomes Quality Initiative (KDOQI) dla pacjentów z chorobami nerek:

- Posiada obniżoną zawartość białka pochodzącego z wysokiej jakości białek mleka.
- Zawiera węglowodany o spowolnionym uwalnianiu oraz błonnik. Charakteryzuje się niskim indeksem glikemicznym, umożliwia lepszą kontrolę glikemii u pacjentów z cukrzycową chorobą nerek.
- Posiada zmodyfikowany skład tłuszczowy. Zawiera jednonienasycone kwasy tłuszczowe (MUFA) oraz EPA/DHA* z oleju rybnego o działaniu przeciwzapalnym.

400
kcal

1 butelka Fresubin® RENAL to:

- 400 kcal
- 6 gram wysokiej jakości białka
- Niska zawartość elektrolitów
- Niski indeks glikemiczny
- Dostępne dwie wersje smakowe
Wanilia i Cappuccino – **NOWOŚĆ**

6 g
białka

Fresubin® RENAL to żywność specjalnego przeznaczenia medycznego. Preparat należy stosować pod nadzorem lekarza.

UWAGA! Więcej informacji o żywności medycznej specjalnego przeznaczenia żywieniowego znajdziesz na www.zywniemaznaczenie.pl

* EPA/ DHA DHA – kwas dokozaheksaenowy i EPA, czyli kwas eikozapentaenowy to nienasycone kwasy tłuszczowe omega-3.

Fresubin® RENAL można wykorzystywać do przygotowania wysokokalorycznych i niskobiałkowych dań. **Wypróbuj!**

438
kcal

7,1 g
białka

Smoothie z czerwonymi owocami

Składniki na 1 osobę:

- **Fresubin® RENAL Vanilia**
1 butelka (200 ml)
- 100 gram świeżych lub mrożonych czerwonych owoców (maliny, truskawki)

Przepis:

Czas przygotowania 5 min
Zmiksować w blenderze Fresubin Renal Smak Waniliowy z owocami do uzyskania gładkiej konsystencji.

214
kcal

3,36 g
białka

Kremowy deser

Składniki dla 2 osób:

- **Fresubin® RENAL Vanilia**
1 butelka (200 ml)
- 8 g (1 łyżeczka) mąki pszennej lub kukurydzianej
- 3 g cukru waniliowego

Przepis:

Czas przygotowania: 15 min

1. Wymieszaj mąkę z połową butelki Fresubin RENAL trzepaczką do uzyskania jednolitej masy.
2. Dodaj pozostałą zawartość butelki i wymieszaj.
3. Podgrzewaj powstałą mieszaninę, do momentu zagotowania. Gotuj przez 3 min na wolnym ogniu ciągle mieszając.
4. Przelej do foremek i pozostaw do ostygnięcia w lodówce na noc.

Zeskanuj kod QR i kup z rabatem 5%
na stronie mojfresubin.pl
na hasło: Renal5

Skład Fresubin® RENAL

Składniki odżywcze	Smak Wanilia	/ 100 ml	W butelce = 200 ml
Energia	kJ (kcal)	840 (200)	1680 (400)
Tłuszcz w tym kwasy omega-3	g	8,9	17,8
Węglowodany	g	26,4	52,8
Błonnik	g	1,2	2,4
Białko	g	3,0	6,0
Sól	g	0,17	0,34
Witaminy			
Witamina A	µg ER	81,3	162,6
w tym β-karoten	µg ER	33,3	66,6
Witamina D	µg	1,0	2,0
Witamina E	mg α-ET	3,0	6,0
Witamina K	µg	10,5	21
Witamina C	mg	10	20
Tiamina	mg	0,26	0,52
Ryboflawina	mg	0,3	0,6
Niacyna	mg (4,2 mg EN)	3,4	6,8
Witamina B6	µg	0,67	1,34
Kwas foliowy	µg	100	200
Witamina B12	µg	0,6	1,2
Biotyna	µg	12	24
Kwas pantotenowy	mg	1,2	2,4
Minerały, pierwiastki śladowe i inne składniki odżywcze			
Sód (Na)	mg	68	136
Potas (K)	mg	100	200
Chlorki (Cl)	mg	62	124
Wapń (Ca)	mg	84	168
Fosfor (P)	mg	55	110
Magnez (Mg)	mg	20	40
Żelazo (Fe)	mg	2,0	4,0
Cynk (Zn)	mg	1,8	3,6
Miedź (Cu)	mg	0,2	0,4
Mangan (Mn)	mg	0,4	0,8
Fluorki (F)	mg	0,3	0,6
Selen (Se)	µg	10	20
Chrom (Cr)	µg	3,0	6,0
Molibden (Mo)	µg	7,0	14,0
Jod (I)	µg	20	40
Cholina	µg	55	110
Tauryna	µg	20	40
L-karnityna	µg	10	20
Inozytol	µg	24	48

Kuchenne miary domowe

Ile gramów produktów zmieści szklanka?

cukier krystaliczny	240 g
płatki owsiane	110 g
mąka żytnia	115 g
woda	240 g
mleko	250 g
miód	350 g

300 g	sól
130 g	pestki z dyni
125 g	kakao
240 g	ryż
180 g	kasza gryczana
170 g	cukier puder

Ile płynu pomieszczą Twoje szklane naczynia?

250 ml

300 ml

170 ml

50 ml

Ile gramów produktu zmieści mała i duża łyżka?

15 ml

14 g	cukier	4 g
10 g	płatki owsiane	5 g
10 g	mąka	3 g
15 g	woda	5 g
15 g	mleko	5 g
21 g	miód	7 g
20 g	masło	7 g
19 g	sól	6,5 g
10 g	oliwa	5 g
7 g	kakao	2,5 g
7 g	kawa	2,5 g
15 g	kasza gryczana	-

5 ml

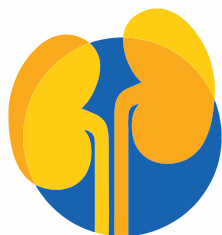
AKADEMIA ŻYWIENIA W NEFROLOGII

Program edukacyjny realizowany przy współpracy
z Katedrą Żywienia Klinicznego oraz Kliniką Nefrologii,
Transplantologii i Chorób Wewnętrznych
Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

Partner:

www.mojenerki.org

Jeśli szukasz informacji na temat:

- roli i funkcji nerek
- objawów niewydolności nerek
- możliwości terapii

Odpowiedzi
znajdziesz
na stronie
www.mojenerki.org

Zaloguj się ➤

Sprawdź ➤

Pobierz ▼

- przewodnik dla pacjenta z PChN
- wskazówki dietetyczne i przykładowe jadłospisy
- webinary z ekspertami

 **FRESENIUS
KABI**
caring for life

 **AKADEMIA ŻYWIENIA
W NEFROLOGII**

zajrzyj na stronę:

